

встановлює систему особливих заходів державного захисту працівників суду і правоохоронних органів від перешкодження виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав, а так само від посягань на життя, здоров'я, житло і майно зазначених осіб та їх близьких родичів у зв'язку із службовою діяльністю цих працівників.

Також до них слід віднести відповідні положення Законів України «Про прокуратуру», «Про міліцію», «Про Службу безпеки України», «Про оперативно-розшукову діяльність», КУпАП, КК, КПК та інші законодавчі акти та міжнародно-правові угоди і договори, учасницею яких є Україна.

Вказаними законами і підзаконними актами встановлені: а) учасники кримінального судочинства, які підлягають державному захисту, їх права і обов'язки; б) державні органи і посадові особи, які уповноважені забезпечувати державний захист учасників кримінального судочинства, їх компетенція, права і обов'язки; в) види заходів безпеки і захисту фізичних осіб у зв'язку з їх участю в кримінальному судочинстві; г) підстави і порядок здійснення державного захисту учасників кримінального судочинства; г) підстави і межі відповідальності посадових осіб і осіб, які підлягають захисту, за порушення вимог законодавства про державний захист учасників кримінального судочинства; д) джерела і порядок фінансування, матеріально-технічне забезпечення державного захисту учасників кримінального судочинства.

Таким чином, слід зазначити, що в Україні останнім часом значно активізувалися злочини щодо посягання на життя та здоров'я працівників суду та правоохоронних органів. Велика кількість таких злочинів вчиняється з особливою жорстокістю. Це, перш за все, пов'язано з їх професійною діяльністю. І обов'язком держави є саме захист даних учасників кримінального процесу та їх сімей та запобігання вчиненню даних злочинів.

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ТИМЧАСОВОГО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ЗА ЧИННИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Савицький Б.В., курсант ННППФПСКМ НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри досудового розслідування ННППФПСКМ НАВС Моргун К.С.

Розглядаючи дане питання, вважаємо доцільним розкрити такі поняття, як майно і власність.

Майно - це предмети матеріального світу, які перебувають у власності суб'єкта права (фізична особа, юридична особа, держава, територіальна громада, український народ), у тому числі: окрема річ, сукупність речей, майнові права та обов'язки, гроші і цінні папери, а також майнові права на них.

Власність - це належність чогось кому-, чому-небудь із правом розпоряджатися.

Стаття 41 Конституції України регламентує право кожної людини володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, а ч. 4 цієї ж статті - непорушність права приватної власності: ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Також в цій статті зазначається, що примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості.

В розвитку цього конституційного положення ст. 321 Цивільного кодексу України містить положення, згідно з яким особа не лише не може бути протиправно позбавлена права власності, а й обмежена у його здійсненні. Позбавлення чи обмеження права власності можливо лише у випадках і в порядку, встановлених законом. Наведені положення чинного законодавства кореспондуються з Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, зокрема з Першим протоколом до неї, і становлять правові гарантії забезпечення в Україні права власності кожної особи. У випадку порушення цього права особа може звернутися за його захистом не лише у різні інстанції судів України, а й у Європейський суд з прав людини.

Згідно чинного Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), а саме ст. 16, позбавлення або обмеження права власності під час кримінального провадження здійснюється лише на підставі вмотивованого судового рішення, ухваленого в порядку, передбаченому цим Кодексом. Також може бути здійснено тимчасове вилучення майна без судового рішення в порядку, який визначений у ст. 168 КПК України. В ст. 168 КПК України зазначається, що кожен, хто законно затримав особу, має право на тимчасове вилучення майна, але, якщо затримання було здійснене не уповноваженою службовою особою, вона зобов'язана одночасно із доставлянням затриманої особи до слідчого, прокурора, іншої уповноваженої службової особи передати їй тимчасово вилучене майно, що засвідчується протоколом.

Тимчасове вилучення майна здійснюється також під час обшуку та огляду. Слідчий, прокурор, інша уповноважена службова особа під час затримання або обшуку із тимчасовим вилученням майна, негайно після їх здійснення зобов'язана скласти відповідний протокол.

Уповноважена службова особа зобов'язана забезпечити схоронність тимчасово вилученого майна. Процедура його зберігання визначена в Інструкції про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних провадженнях, цінностей та іншого майна органами і досудового розслідування і суду, яка затверджена відповідною постановою Кабінету Міністрів України.

На протязі доби з моменту вилучення майна прокурор, слідчий за погодженням з прокурором звертається з клопотанням про арешт майна до слідчого судді, суду, та не пізніше трьох діб слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про арешт тимчасово вилученого майна, інакше майно повертається власнику.

Проте, незважаючи на досить докладну регламентацію процесуального порядку тимчасового вилучення майна та його арешту, на нашу думку, в законі існують недоліки. Так, з положень ч. 2 ст. 167 КПК України вбачається, що тимчасово вилученим може бути майно у вигляді речей, документів, грошей тощо, які є засобом, знаряддям вчинення кримінального правопорушення, є об'єктом правопорушення, якщо вони зберегли сліди кримінального правопорушення, є винагородою за вчинення кримінального правопорушення, та є доходом, набутим від реалізації майна, отриманого злочинним шляхом. Згідно з положенням ст. 98 КПК України, зазначені речі, документи, гроші тощо є речовим доказом у кримінальному провадженні, про що слідчий, прокурор після того як встановлять належність предметів до кримінального провадження, складає мотивовану постанову про приєднання предметів як речових доказів. На нашу думку, не доцільне накладення арешту на зазначене тимчасово вилучене майно, яке вже і так визнається речовим доказом та приєднується до матеріалів кримінального провадження, і тому дане питання потребує вдосконалення і уточнення.

ПСИХОДІАГНОСТИКА ПОЧЕРКУ ПІДОЗРОВАНИХ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ

Щур В.П., курсант ФПС ННПФЕКП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., старший викладач кафедри досудового розслідування ННПФІСКСМ НАВС Терещенко Ю.В.

На сьогоднішній день для повного і неупередженого розслідування злочинів необхідні різні способи, засоби та ідеї. В останні роки спостерігається інтенсивний пошук нових, неординарних методів допиту, способів аналізу отриманих свідчень, що базуються на особистості правопорушників. Один з таких способів - психодіагностика почерку підозрюваного у скоєнні злочину. Сучасні електронно-обчислювальні машини дозволяють реалізувати цей метод на високому технічному рівні. Почеркознавче дослідження дозволяє визначити національність, регіон проживання, регіон придбання письмових навичок, стать, вік і навіть судити про причетність особи до скоєння злочину. Основні цілі судово-почеркознавчої експертизи можна поділити на ідентифікаційні (які